

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/81
KARAR NO : 1984/270

ÖZET : Sıkıyönetim Komutanlığı emrine giren personelin, sıkıyönetim hizmet ve görevlerinin yapılması sırasında veya bu hizmet ve görevle ilgili olarak işlediği suçlara ait davanın, 1402 sayılı yasa'nın 14.maddesi uyarınca Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Nurettin Çalkınsın ve arkadaşları

O L A Y : Gaziantep Sıkıyönetim Komutan Yardımcılığı'na imzasız olarak gönderilen 15-11-1980 günü dilekçede; M.Akif Pamuk isimli şahsın uzun zamandan beri silâh ve mermi kaçakçılığı yaptığı, bunları muhtelif yerlere dağıttığı, silâh ve mermileri İstanbul'dan alıp, ticari eşya arasında sevkettiği, ihbar edilmiş, sıkıyönetim komutan yardımcılığı'nca 27-11-1980 günlü, İsth.7130 sayılı yazısı ile durum, gerekli incelemenin yapılıp sonucunun bildirilmesi için Gaziantep Emniyet Müdürlüğü'ne ve oradan da Fidanlık Karakol Amirliğine intikal etmiştir. Karakola celp edilen Mehmet Akif Pamuk, Mustafa Soydemir ve M.Mete Soydemir'in karakolca ifadeleri alınıp, 4-12-1980 günlü fezleke ile M.Akif Pamuk ve M.Mete Soydemir savcılığa sevk edilmiş, mevcut delil durumuna göre C. Savcılığınca serbest bırakılmışlardır.

Ancak bu kişiler hakkındaki işlemler karakolca 1-12-1980 günü başlayıp aynı gün M.Akif Pamuk ve M.Mete Soydemir karakolda gözaltına almışlar, adli işlemler yapılırken bunların serbest bırakılması için sanık polis memurlarınca 200.000 lira istemiş, sonuçta 100.000 lira karşılığı serbest bırakılmışlardır.

Adana Sıkıyönetim Komutan Yardımcılığı: 22-7-1981 günlü soruşturma emri ile sanıkların rüşvet aldıklarından, haklarında soruşturma yapılmasını istemiş, Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nda 23-9-1981 günlü iddianame ile; sanıkların 100.000 lira almak suretiyle iktikap fiilini işledikleri ileri sürülerek bu suçtan TCK.nun 64/1. yoluyla 209/1., 227/son., 1402 sayılı yasa'nın 17/1.maddelerine göre cezalandırılmaları için Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'ne kamu davası açmıştır.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi: 1-6-1982 gününde, 1982/215-201 sayı ile; 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 14.maddesine göre sıkıyönetim ilminden sonra sıkıyönetim komutanı emrine giren personelin sıkıyönetim hizmet ve görevlerinin yapılması sırasında işledikleri suçlara ait davalara bakma görevi sıkıyönetim askeri mahkemesine ait ise de, sanıkların eylemlerinin sıkıyönetim hizmet ve görevi olmadığı gibi bu hizmet ve görevlerin yapılması sırasında da işlemediğinden 1402 sayılı yasa'nın 13., 14. ve 15.maddelerindeki koşulların gerçekleşmediği, Askeri Yargıtay İçtihatlarının (4.Daire, 27-4-1982 gün, 1982/126-288 ve 1.Daire 2-9-1981 gün, 1981/319-301 sayılı kararları) bu yolda olduğu ve davada adli yargı yerinin görevli bulunduğu,

Gaziantep 2.Ağır Ceza Mahkemesi: 31-1-1984 gününde, 1982/187, 1984/4 sayı ile; silâh ve mermi kaçakçılığının sıkıyönetimden sonra yapıldığının ihbar edilmesine,

sanıkların sıkıyönetim komutanı emrine giren zabıta personeli olmasına, suçun buhbarın soruşturulması sırasında işlenip, sıkıyönetim hizmet ve görevleri ile ilgili ve bu hizmet ve görevlerin yapılması sırasında icra edilmesine, bu suçlara ilişkin davalara 1402 sayılı yasa'nın 14.maddesine göre sıkıyönetim askeri mahkemelerinde bakılmasının öngörülmesine binaen, davada mahkemelerinin görevsiz olduğu,

Gerekçeleri ile görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş, dosya C.Başsavcılığı'nın 10-4-1984 günlü yazısı ile Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı, 7-5-1984 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Önder Ayhan'ın Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç; sıkıyönetim ilânından sonra işlenmiştir.

Suçun; sıkıyönetim ilânından sonra işlenmesine, sanıkların komiser muavini ve polis memuru olmalarına, sıkıyönetim ilânından sonra tüm zabitanın sıkıyönetim komutanlığı emrine girmesine göre, görevli yargı yerinin belirlenmesinde, 1402 sayılı yasa'nın 14.maddesi gözönüne alınmalıdır.

1402 sayılı yasa'nın 2301 sayılı yasa ile değişik 14.maddesinde; sıkıyönetim komutanlığı emrine giren personelin, sıkıyönetim hizmet ve görevleri ile ilgili olarak veya sıkıyönetim hizmet ve görevlerinin yapılması sırasında işledikleri suçlara ait davalara bakma görevinin sıkıyönetim askeri mahkemelerine ait olacağı öngörülmüştür.

Sanıkların, sıkıyönetim komutanlığı emrine giren personel olmasına, atılı suçun, silâh ve mermi kaçakçılığı ihbarının soruşturulması sırasında işlenmesine, bu soruşturmanın sıkıyönetim hizmet ve görevleri ile ilgili olması yanında bu hizmet ve görevlerin yapılması sırasında icra edilmesine, zira sıkıyönetim komutan yardımcılığının silâh ve mermi kaçakçılığı ihbarı hakkında gerekli incelemenin yapılmasını 27-11-1980 günlü istih.7130 sayılı yazı ile Gaziantep Emniyet Müdürlüğü'nden istemesine ve bunun, sıkıyönetim hizmet ve görevi olduğunun kuşkusuz bulunmasına göre, 1402 sayılı yasa'nın 14.maddesindeki koşullar gerçekleşmiştir.

Bu durumda, davanın anılan madde uyarınca Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiğinden, Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 1-6-1982 günlü, 1982/215-201 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

.../...

12

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 1-6-1982 günlü, 1982/215-201 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 7-5-1984 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Servet Tüzün

Üye
Y. İsmet Ayer

Y. İsmet Ayer

Üye
Ali Suat Erkoç

Ali Suat Erkoç

Üye
Mustafa Aksoy

Mustafa Aksoy

Üye
Necati Karakış

Necati Karakış

Üye
Osman Kayacan

Osman Kayacan

Üye
Ergun Argon

Ergun Argon

1984/15
S.Y.

Servet Tüzün
Başkan
Bu kararın Resmi Gazetede
Yayımlanması için